

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Deum non esse corporeum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

VI. Infertur secundò, Deum non esse compositum ex Natura & Spiritu. Ita cum S. Thomà communis Theologus in Schola. Ratio est: Si enim subsistentia in Deo esset realiter à naturâ distincta, & hæc & illa forent entia incompleta, & realiter perfectibilia, quod de re Deo intrinsecâ dici nequit. Ad quam rem appositè S. Cyrillus Alexandrinus lib. 1. Theauri cap. 8. *Non est aliud, inquit, natura Dei, aliud etiam ipse Deus. Simplex enim atque incompositus est.*

VII. Infertur tertio, non componi etiam Deum ex essentia & existentia, tum ob rationes dictas, quòd scilicet quæcunque compositio in Deo ex rebus realiter distinctis obset summæ ejus simplicitati, quæ omnem omnino compositionem respuit: tum etiam quia nec in creatis Essentia realiter distinguitur ab existentia, ut ostendi Disp. 5. Metaph. sect. 1. & secundâ. Utrum autem ratione nostrâ detur in Deo compositio ex essentia & existentia, dicitur infra sect. quinta.

VIII. Infertur quarto, non componi Deum ex substantia & accidentibus intrinsecis: ita S. Thomas q. 3. a. 6. & cum eo Theologi. Ratio est: Quia hoc modo non esset summè simplex, cum à phylis illis accidentibus verè completeretur & perficeretur. Hoc proinde constanter asseverant Patres omnes; inprimis S. Ambrosius lib. 1. de Fide ad Gratianum, c. 7. *Deus, inquit, natura simplicis est, non conjuncte, atque composita, cui nihil accidat &c.* Idem docet S. Augustinus lib. 5. de Trinit. c. 2. & Sanctus Cyrillus Alexand. lib. 11. Theauri, *Sapienter, inquit, dicitur nihil accidere substantie Dei, quoniam in seipsâ perfecta est.* Hoc denique declaravit Sanctus Leo ad Turibium Epist. 93. c. 5. *Solus Deus, inquit, nullius participationis indigus est, de quo, quicquid dignè utnunquē sentitur, non qualitas est, sed essentia.*

IX. Dixi, nulla esse in Deo accidentia intrinsecâ, denominationes enim accidentales extrinsecas à rebus creatis accipit, ut, esse creatorem, conservatorem, causam &c. & hoc sensu, ut rectè advertit P. Vasquez a. 6. datur accidens prædicabile de Deo, nempe extrinsecum, non intrinsecum; nam quicquid est in Deo, est substantia & Deus: simplex quippe non esset, si in se quidquam intrinsecè haberet, quod non foret Deus. Quòd verò advenit extrinsecè, Deum non immutat, quia eum omnino non attingit.

SECTIO TERTIA.

Deum non esse Corporeum.

I. EX his denique infertur, Deum non esse corporeum: ita cum S. Thoma hîc, Quæstione tertia, articulo primo & secundo, Theologi omnes: estque Conclusio fide certa, Joannis enim cap. quarto, vers. 24. dicitur, *Spiritus est Deus,* & 2. ad Corinth. 3. v. 17. *Domini autem Spiritus est.* Denique ratio evidens est: Deo enim, ut supra sect. primâ, n. 9. ostendi, tribui debet, quod est perfectissimum; res autem spiritualis & immaterialis, ex conceptu suo perfectior multo & præstantior est materiali, atque corporeâ crassâ scilicet, & sensibus perceptibili; spiritus verò res longè subtilior est, quæque sensum fugit, solo intellectu cognoscibilis. Videatur S. Thomas citatus, ubi eandem conclusionem variis rationibus optime declarat.

Rejiciendus hîc ergo quartindam, non paganorum tantum, sed etiam Christianorum error, qui ob illud Genesios 1. v. 26. *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram,* Deo, hominum instar, membra corporea tribuebant, nostrique corporis figurationem. In hoc errore fuerunt Audiam, vel Odiam, aut ut eos appellat S. Augustinus 1. de hæresib. n. 50. *Vadium;* qui Audiam monachum vel Audrum, ut eum vocat Theodoretus lib. 4. hæretic. Fabula. c. 13. initio, hæresiarcham secuti, Deum humanis membris & similitudine sibi imaginabantur. Quem etiam errorem, ut refert Cassianus Collat. 10. c. 2. 3. & 5. amplectebantur ex Aegypti monachis, non pauci, inde Anthropomorphitæ dicti. Nec ab hoc errore immunis fuisse videtur Tertullianus, ut testatur S. Augustinus Epist. 137. & Gennadius lib. de Ecclesiast. dogmatib. c. 4.

Quando verò sacra Scriptura Deo membra corporea, & operationes quasdam ab hujusmodi membris dependentes, ut audire, stare, sedere, &c. tribuit, intelligenda hæc omnia sunt per analogiam, & metaphoricè, ut rectè advertit S. Thomas hîc, q. 3. a. 1. alioqui si ad literam, & ut verba sonant, cuncta essent capienda, non hominis tantum, sed variarum etiam bestiarum formæ, Agni scilicet, leonis &c. in Deo essent statuendæ. Unde qui sibi hoc persuadent, pro Deo monstrum procedunt.

Rem hanc pulchrè describit S. Joannes Damascenus lib. 1. Orthodoxæ Fidei, cap. 14. his verbis: *Quia, inquit, plurima de Deo corporaliter in sacra Scriptura symbolicè, mysticèque & significative dicta comperimus, scire nos decet, cum nos ipsi sumus crasso carnis indumento circumdati, nos minime posse divinas, & subtiles, & immateriales Dei operationes intelligere, aut eloqui, nisi imaginibus, & formis, & significativis nostro modo utamur signis, &c.* Hanc ergo ob causam hujusmodi utitur metaphoris Scriptura, ut aliquam saltem, & captui nostro conformem, nobis Dei notitiam ingerat, seque hac in parte, imperfecto nostro intelligendi modo accommodet.

Concludo itaque cum Origene Homilia 23. in Num. ante medium; Divinam Scripturam, dum operationes Deo corporeas ascribit, quæque à partibus humani corporis dependent, ut, sedere, stare, lugere, gaudere, &c. non in proprietate verborum, sed figuratè & tropicè esse intelligendam. *Hæc omnia, inquit, in quibus, vel lugere, vel gaudere, vel odisse, vel lesari dicitur Deus, tropico & humano more accipiendæ sunt; à Scripturâ dici: alienâ porro est Divina Natura ab omni passionis & permutationis affectu; in illo semper beatitudinis apice immobilis & inconcussa perdurans.* Hæc ille appositissimè ad rem præsentem.

Verùm, dicit aliquis, in Deo sunt tres Personæ realiter inter se distinctæ, & tamen inter se conjunctæ; ergo in Deo datur compositio realis, ruunt proinde quæ hæcenus diximus de Dei simplicitate, realem omnem compositionem respicientem. Resp. Trium Personarum inter se conjunctionem, nullam in Deo arguere compositionem; uniuntur quippe sibi mediante unâ eademque naturâ, cum qua, sicuti non componunt, utpote realiter ei identificatæ, ita nec componunt inter se: De quo, Deo dante, plura suo loco.

II. Error quorundam 3 Deum substantiarum corporeum.

Audiam.

Anthropomorphita.

III.

Quo sensu Scriptura corporea subinde membra Deo tribuat.

IV.

Cur his metaphoris utatur Scriptura.

Scriptura, in modo loquendi, nostro se captivi accommodat.

V.

Quo pacto intelligenda sit Scriptura, dum operationes corporeas Deo ascribit.

VI.

Trinitas Personarum nullam arguit in Deo compositionem.